

## **ВІДГУК**

**офіційного опонента – доктора юридичних наук, професора Джафарової Олени В'ячеславівни на дисертаційну роботу Логвиненка Максима Леонідовича на тему «Адміністративно-правові засади забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України», подану на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»**

### **1. Ступінь актуальності обраної теми**

Складна геополітична ситуація, вторгнення російської федерації на територію України кардинально змінили вектор розвитку суспільного життя та спричинили низку раніше невідомих явищ і процесів, які негативним чином позначаються на практичній діяльності працівників Національної поліції України. Озброєність та агресивність кримінальних елементів, незаконне розповсюдження незареєстрованої вогнепальної зброї та вибухових пристроїв, психологічне перенавантаження цивільного населення тощо обумовлює зростання негативної тенденції щодо злісної непокори та опору законним вимогам працівників Національної поліції України. У цих надскладних умовах ефективно та безпечно виконання поліцейських функцій передбачає протидію злочинним елементам з використанням усіх доступних законних інструментів, зокрема заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і вогнепальної зброї. Проте результати таких протистоянь дедалі частіше призводять до нових випадків поранень, травмувань та загибелі працівників поліції.

Необхідно зазначити, що у цьому питанні особливої актуальності набуває консолідована робота не лише практиків, але й науковців, адже стандарти забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України мають відповідати новосформованим викликам і загрозам.

Зауважимо, що дотичними до окресленої проблематики є наукові доробки таких учених, як С. В. Городянко «Організаційно-правове забезпечення безпеки діяльності працівників ОВС України» (2007), А. І. Суббот «Адміністративно-правові засоби забезпечення особистої безпеки працівників правоохоронних органів» (2013), О. Ф. Кобзар «Поліцейська діяльність в Україні:

адміністративно-правовий аспект» (2015), В. Г. Фатхутдінов «Адміністративно-правове забезпечення громадської безпеки в Україні» (2017), Т. В. Шевченко «Адміністративно-правові засади забезпечення особистої безпеки поліцейського в екстремальних умовах» (2019), Р. В. Дмитрик «Адміністративно-правовий статус поліцейського в Україні» (2021) та ін.

Водночас загальні питання адміністративно-правового забезпечення діяльності працівників Національної поліції України неодноразово висвітлювали у своїх працях такі вчені-адміністративісти, як В. Б. Авер'янов, С. М. Алфьоров, О. М. Бандурка, В. М. Білик, С. Г. Братель, В. І. Варивода, О. В. Джафарова, О. Ю. Дрозд, Н. І. Золотарьова, Т. О. Коломоєць, А. Т. Комзюк, О. Г. Комісаров, О. В. Кузьменко, С. О. Кузніченко, В. А. Ліпкан, Б. О. Логвиненко, М. І. Логвиненко, М. В. Лошицький, В. Я. Настюк, О. В. Негодченко, І. Д. Пастух, Р. А. Сербин, О. Ю. Синявська, А. О. Собакарь, С. О. Шатрава, Т. В. Шевченко, О. С. Юнін та ін.

Результати наукових доробків зазначених учених сформуvalи основу наукового підходу до дослідження проблеми адміністративно-правового забезпечення діяльності працівників Національної поліції України. Однак питання саме адміністративно-правових засад забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України було висвітлено лише фрагментарно, без урахування особливостей несення служби в умовах правового режиму воєнного стану.

Отже, необхідність удосконалення законодавства у сфері забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України, адаптування останнього до розширеного переліку поліцейських функцій обумовлюють актуальність і своєчасність цього дисертаційного дослідження.

## **2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна**

Дисертаційна робота характеризується системним підходом до предмету дослідження. Робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, що містять

дев'ять підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Структура повністю відповідає цілям і завданням дослідження, дозволяє послідовно розглянути всі проблемні аспекти, визначені автором. Обґрунтованість положень, сформульованих у дисертації, підтверджується також критичним аналізом наявних літературних джерел юридичного та методологічного спрямувань.

Слід відзначити обґрунтованість наведених дисертантом висновків, які базуються на грамотному використанні сукупності методів і прийомів наукового пізнання, зокрема: За допомогою історико-правового методу розкрито етапи формування поняття «безпека» (підрозділ 1.1). Логіко-семантичний метод надав можливість сформулювати низку понять, таких як «безпека», «небезпека», «особиста безпека поліцейського» (підрозділ 1.1). Структурно-логічний метод дозволив визначити коло нормативно-правових актів, які регулюють питання забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України (підрозділ 1.2). Метод документального аналізу було використано задля визначення системи принципів забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України (підрозділ 1.3). Натомість метод класифікації та системно-функціональний метод застосовано для визначення класифікації факторів та умов, що впливають на стан забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України (підрозділ 1.4). Формально-логічний метод, а також методи дедукції та індукції дозволили визначити перелік додаткових повноважень працівників Національної поліції України під час виконання поліцейських функцій в умовах дії правових режимів (підрозділи 2.1–2.3). Використання порівняльно-правового методу надало можливість проаналізувати міжнародні стандарти та практики забезпечення особистої безпеки поліцейських і можливості їх адаптації в національну правову систему (підрозділ 3.1). Для вдосконалення національного законодавства у сфері забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України застосовано метод правового моделювання, який

забезпечив підготовку пропозицій до чинного законодавства (підрозділи 1.2, 1.3, 2.1, 3.2).

Мета дисертаційного дослідження полягає в тому, щоб на основі аналізу наукових доробків, норм чинного законодавства та механізмів ефективного застосування останнього в практичній діяльності поліції визначити сутність й особливості адміністративно-правових засад забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України з подальшим внесенням пропозицій щодо шляхів їх адаптації до сучасних реалій.

Питання, які розглядаються в дисертації, розкрито на досить високому методологічному рівні. Зокрема, проаналізовано широкий спектр вітчизняних і зарубіжних науково-теоретичних та монографічних робіт, що свідчить про поглиблений аналіз порушеної в дослідженні проблематики. Крім того, автор вивчив і проаналізував періодичну літературу з цього питання, що свідчить про спробу синтезувати поряд із загальноприйнятими стандартами новітні підходи щодо забезпечення особистої безпеки поліцейського.

В дослідженні системно, послідовно й конструктивно проаналізовані важливі як теоретичні так і практичні аспекти, які повністю розкривають зміст теми дисертаційної роботи. На основі аналізу думок передових науковців та результатів практичної діяльності поліцейських, автор запропонував конкретні пропозиції щодо внесення змін до чинного законодавства, норми якого регулюють питання забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України. З огляду на це, можна наголосити на тому, що вірогідність отриманих результатів і обґрунтованість сформульованих пропозицій спирається на потужний та вірно обраний методологічний інструментарій щодо проведення наукового дослідження, що дозволило всебічно використовувати різноманітний науковий матеріал.

Виходячи з аналізу основної частини дисертації, мета дисертаційної роботи в ході виконання дослідження була досягнута, а дисертація є завершеною науковою кваліфікаційною працею.

Наукова новизна результатів дослідження полягає в тому, що в результаті комплексної дисертаційної роботи автор на основі наявного наукового доробку з теоретичних та практичних питань, чинного адміністративного законодавства здійснив дослідження загальнотеоретичних аспектів забезпечення особистої безпеки поліцейського, розробив значний обсяг поправок до чинних нормативно-правових актів, надав слушні пропозиції щодо їх практичної реалізації.

Необхідно зазначити виважене та прискіпливе ставлення автора дисертації до опрацювання теоретичних джерел, детального аналізу термінологічного апарату, понять, а також тез і думок різних науковців, на основі якого дисертант формував власні фахові, логічні, слушні висновки та позиції, що може свідчити про комплексний науковий підхід до тих явищ і процесів, які досліджувались у роботі.

Особливої уваги заслуговують зазначені положення, висновки, пропозиції та рекомендації, які викладені в дисертаційній роботі та демонструють її новизну, теоретичну та практичну цінність а саме:

- запропоновано авторське визначення поняття особистої безпеки поліцейського як об'єкта адміністративно-правового регулювання та складової проходження служби в органах Національної поліції України, що становить складну специфічну систему внутрішньо- та зовнішньоорганізаційних суспільних відносин, яка регулюється відомчими нормативно-правовими актами, спрямована на мінімізацію ризиків і загроз життю та здоров'ю працівника поліції, включає спеціально створені підрозділи для її забезпечення, що наділені відповідним інструментарієм за окремим напрямом;

- доведено, що адміністративно-правові засоби забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України полягають у системі правових, технічних та інших засобів і заходів, які закріплені в нормативно-правових актах різної юридичної сили та спрямовані на мінімізацію ризиків для життя і здоров'я поліцейського під час виконання останнім поліцейських функцій;

– виокремлено особливості адміністративно-правових засобів забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України, що полягають у: нормативній регламентації специфічного матеріально-технічного забезпечення для виконання функцій в умовах надзвичайних ситуацій; законодавчому закріпленні розширеної системи гарантій (зокрема медичних) прав поліцейських; гармонізації правових приписів, пов'язаних з актуальними загрозами життю та здоров'ю правоохоронців; визначенні на рівні конституційних засад пріоритетності захисту життя працівника поліції нарівні з цивільним населенням; змістовній адаптації системи професійної підготовки особового складу до виконання розширеного переліку поліцейських функцій у нестабільних безпекових умовах; наданні поліцейському ширшого обсягу дискреційних повноважень щодо збереження власного життя тощо;

– запропоновано авторське визначення ініціативного застосування вогнепальної зброї, яким слід розуміти регламентовані та деталізовані нормативно-правовими актами правові підстави щодо процедури застосування вогнепальної зброї із врегульованим питанням юридичних наслідків дії поліцейського в разі визначення ним потенційно небезпечної ситуації як погрози його особистій безпеці або безпеці оточуючих його осіб, у якій уникнути застосування вогнепальної зброї неможливо, а зволікання призведе до настання летального випадку;

– визначено алгоритми дій працівників Національної поліції України щодо поводження з двома одиницями вогнепальної зброї під час отримання та здачі до чергової частини, а також специфіку дій під час несення служби.

Викладені аргументи переконують, що дисертаційна робота є одним з перших, і досить успішних кроків, спрямованих на заповнення існуючих прогалин у національних наукових дослідженнях, присвячених актуальним проблемам забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України.

Таким чином, винесені на захист положення та висновки є певним особистим внеском дисертанта у розвиток науки адміністративного права і процесу та становлять наукову новизну і цінність.

### **3. Достовірність і новизна наукових положень, висновків і рекомендацій**

Оцінюючи найважливіші здобутки дисертаційного дослідження, варто вказати, що дисертаційна робота за характером і змістом розкритих питань є новітнім комплексним системним дослідженням щодо адміністративно-правових засад забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України. За результатами проведеного аналізу сформовано низку нових теоретичних та практичних положень, висновків і пропозицій (с.205-212).

Ознайомлення із науковим дослідженням дає підстави стверджувати, що основні положення і висновки, які виносяться здобувачем на захист, мають відповідний високий ступінь наукової новизни. Дисертаційне дослідження має обґрунтовані та достовірні наукові висновки, які доповнюють існуючі позиції науковців або по-новому пропонують вирішення існуючих проблем забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України. Елементи наукової новизни сформульовані коректно, їх кількість та кваліфікаційні ознаки відповідають нормативним вимогам.

### **4. Значення одержаних результатів для науки й практики та рекомендації щодо їх можливого використання**

Визначення адміністративно-правових засад забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України має важливе теоретичне та практичне значення. Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що вони використовуються та можуть бути використані у:

*науково-дослідній сфері* – як основа для нових і суміжних напрямів дослідження щодо вдосконалення діяльності Національної поліції України загалом і забезпечення особистої безпеки поліцейських зокрема (акт

впровадження Національної академії внутрішніх справ від 24 листопада 2025 року № 523-нд);

*правотворчій сфері* – для вдосконалення чинного законодавства, що регламентує діяльність Національної поліції України, зокрема в частині застосування примусових поліцейських заходів з метою забезпечення особистої безпеки поліцейських;

*правозастосовній сфері* – у межах проведення службової підготовки з метою вироблення в поліцейських нових умінь і навичок щодо забезпечення особистої безпеки (акт впровадження ГУНП в Дніпропетровській області від 2 грудня 2025 року);

*освітньому процесі* – під час підготовки навчально-методичних матеріалів, підручників, методичних рекомендацій, а також викладання таких освітніх компонентів: «Основи національного супротиву», «Організаційно-правові засади діяльності поліції щодо забезпечення публічної безпеки та порядку», «Організація діяльності підрозділів ювенальної превенції», «Організація діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад», «Поліцейська діяльність» (акт впровадження Національної академії внутрішніх справ від 24 листопада 2025 року № 522-оп).

## **5. Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій в опублікованих працях**

Результати дисертаційного дослідження Логвиненка М.Л. достатньою мірою висвітлені у п'яти опублікованих працях, які надруковані у журналах, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук та у виступах на шести науково-практичних конференціях.

Таке представлення результатів наукової роботи є достатнім. Кількість публікацій, обсяг, якість, повнота висвітлення результатів та розкриття змісту дисертації відповідає вимогам МОН України. Зазначені публікації повною мірою висвітлюють основні наукові положення дисертації.

Спрямованість науково-практичних конференцій, де відбувалася апробація дисертаційного дослідження, характер статей дисертанта, в яких

відображено положення дисертації і результати проведених досліджень, повною мірою вказують, що дисертація пройшла належну апробацію та є самостійною науковою працею, що має завершений характер.

Ознайомлення з текстом дисертації дає підстави стверджувати, що за структурою та змістом робота відповідає вимогам, що ставляться МОН України. У тексті роботи відображено основні положення, зміст, результати і висновки здійсненого наукового дослідження.

## **6. Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності**

Дисертаційна робота є самостійно написаною кваліфікаційною науковою працею із науково-обґрунтованими висновками та рекомендаціями, які виставлені автором для публічного захисту.

Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідні джерела. У роботі відсутнє привласнення чужих ідей, результатів або слів без оформлення належного цитування.

Автором дотримано норми законодавства про авторське право і суміжні права та надано достовірну інформацію про результати наукової діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Отже, у дисертаційному дослідженні Логвиненка Максима Леонідовича на тему «Адміністративно-правові засади забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України» відсутні порушення академічної доброчесності.

## **7. Питання для дискусійного обговорення та недоліки дисертаційної роботи щодо її змісту та оформлення**

Як і при дослідженні будь-якої достатньо складної і нової теоретичної проблеми, в зазначеній дисертації міститься чимало спірних, неузгоджених і не зовсім обґрунтованих положень, які можуть стати підґрунтям наукової дискусії й звісно насамперед напрямами подальшої розробки відповідної проблематики. Водночас варто зауважити, що наведені далі недоліки не впливають в цілому на

позитивний та цінний для науки характер дисертації. Отже, слід вказати й на певні дискусійні моменти дослідження, зокрема:

1. У роботі дисертантом виокремлюються спеціальні принципи забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України, а саме: принцип прикриття та контакту; принцип переваги; принцип превенції; комплексний принцип; принцип професійної зрілості (с.67). Разом з тим, відповідні принципи досліджуються лише поверхнево, через що виникає необхідність їх додаткового теоретичного уточнення.

2. Не зовсім зрозумілою залишається позиція дисертанта висвітлена у розділі 3.1 «Міжнародні стандарти й практики забезпечення особистої безпеки працівників поліції та можливості їх адаптації до національної правової системи». Автором запропоновано імплементацію до освітнього процесу нової навчальної дисципліни «Комунікативні навички та деескалація конфліктів» (с.186). Водночас у роботі не повною мірою висвітлено, мету та завдання запропонованого нововведення. Унаслідок чого виникає необхідність детальної конкретизації та аргументації її позитивного впливу на стан забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України.

3. У дослідженні аргументовано доведено необхідність щодо внесення значної кількості змін та доповнень до Закону України «Про Національну поліцію», а також підзаконних нормативно-правових актів. Проте автор наголошує, що неврегульованим залишається питання забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України під час несення служби з двома одиницями вогнепальної зброї (п. 3.2., с.199). На користь даної позиції дисертантом не наводяться аргументи, разом з тим вказане безумовно потребує тлумачення.

4. Слід також зазначити, що у дисертаційній роботі мають місце окремі стилістичні та орфографічні неточності, які хоча і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, проте знижують її якість.

Вказані зауваження лише підкреслюють складність та багатоаспектність теми дисертаційної роботи, вони є елементом наукової дискусії та мають

рекомендаційний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку роботи, теоретичне і практичне значення отриманих в ній результатів та не знижують в цілому високий науковий рівень дисертації.

## **8. Загальні висновки**

Дисертаційна робота Логвиненка Максима Леонідовича на тему «Адміністративно-правові засади забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України» є самостійною, завершеною науковою працею, що містить нові обґрунтовані та аргументовані результати, які у своїй сукупності є значимими для розвитку доктринальних основ публічного адміністрування. Дисертація на тему «Адміністративно-правові засади забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України» відповідає вимогам, що встановлюються Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 року № 261 (зі змінами та доповненнями), наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року №40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами та доповненнями) і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44), а її автор Логвиненко Максим Леонідович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

**Офіційний опонент**  
**завідувач кафедри**  
**адміністративної діяльності ННІ № 3**  
**Харківського національного**  
**університету внутрішніх справ,**  
**доктор юридичних наук, професор**



**Олена ДЖАФАРОВА**